

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۹ صبح	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۶ / ۲۳		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۱	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

	الف) زبان شناسی (۴ نمره)	
	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده است؟	۱
۰/۲۵	الف) بهترین ما دانش آموز کلاس	
۰/۲۵	ب) پرنده آسمان آبی را خریده است.	
۰/۲۵	پ) علیرضا با دوستانش به مسافرت رفتند.	
۰/۲۵	سرواژه (علامت اختصاری) « ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی » را بنویسید.	۲
	هر یک از واژه‌های مشخص شده در بیت‌های زیر مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان شده است؟	۳
۰/۲۵	الف) چو <u>سوفارش</u> آمد به پهنای گوش	
۰/۲۵	ب) <u>چشم</u> دل باز کن که جان بینی	
۰/۲۵	پ) در عرضگه عشقش فتنه سپه انگیزد	
	به کمک کدام نقش زبان می‌توانیم در چارچوب مفاهیم عام و انتزاعی درباره‌ی جهان بیندیشیم و به احکام علمی دست یابیم؟	۴
۰/۲۵	ز شاخ گوزنان برآمد خروش	
۰/۲۵	آن چه نادیدنی است آن بینی	
۰/۲۵	در رزمگه زلفش گردون <u>سپر</u> اندازد	
۰/۲۵	« بر خاک بیفتاد و بغلتید چو ماهی	
	وان گاه پر خویش گشاد از چپ و از راست »	۵
۰/۲۵	شیوه‌ی ساخت هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید.	۶
۰/۵	الف) کوشا:	
	ب) سخت کوش:	
۰/۵	الگوی هجایی واژه‌ی « خواسته » را بنویسید.	۷
۰/۷۵	کدام یک از بیت‌های زیر « سخن منظوم » است؟ چرا؟	۸
	الف) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد	
	از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران	
	ب) به نام خداوند جان و خرد	
	کزین برتر اندیشه برنگذرد	
	ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم	

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۶ / ۲۳	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

	(ب) نگارش (۵ نمره)							
۹	هر یک از جمله‌های زیر را کدام آرایه‌ی ادبی به نوشته‌ی هنری تبدیل کرده‌است؟ الف) علف‌های بلند، مثل مارماهی پیچ می‌خوردند. ب) هنگام صبح، پلک شکوفه‌ها باز می‌شود.	۰/۲۵						
۱۰	فارابی کدام دایره‌المعارف چنددانشی را تألیف کرده‌است؟	۰/۲۵						
۱۱	«فهرست مقالات فارسی» ایرج افشار به چه شیوه‌ای تنظیم شده‌است؟ الف) الفبایی ب) موضوعی	۰/۲۵						
۱۲	کدام یک از آثار زیر، سرگذشت‌نامه نیست؟	۰/۲۵						
۱۳	الف) چشمه‌ی روشن ب) ریحانه‌الآدب پ) الأعلام ت) الفهرست جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.	۰/۲۵						
۱۴	الف) هرگاه کسی بخواهد انجام امور حقوقی شخصی خود را به دیگری واگذار کند، . . . . . نوشته می‌شود. ب) به ثبت خلاصه مذاکرات یک گروه یا شورا در بخش‌های اداری و نهادهای آموزشی، . . . . . گفته می‌شود. پ) هر یک از اسناد، در صورت ثبت در دفتر اسناد رسمی، جزء اسناد رسمی . . . . . به‌شمار می‌رود. غلط‌های به‌کاررفته در جمله‌های زیر را اصلاح کنید.	۰/۲۵						
۱۵	الف) بازرسین سازمان سنجش، نتیجه‌ی گزارشات خود را اعلام کردند. ب) کاهش بارنده‌گی در پارسال گذشته، باعث کمبود منابع آب‌های زیرزمینی شده‌است. هر یک از توضیحات گروه «الف» مربوط به کدام شیوه‌ی نگارش مقاله در گروه «ب» است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) نوشته‌هایی که حاصل دیده‌ها و شنیده‌ها هستند.</td> <td>تحقیقی</td> </tr> <tr> <td>۲) نوشته‌هایی که حاصل تأملات درونی هستند.</td> <td>تحلیلی تشریحی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱) نوشته‌هایی که حاصل دیده‌ها و شنیده‌ها هستند.	تحقیقی	۲) نوشته‌هایی که حاصل تأملات درونی هستند.	تحلیلی تشریحی	
«الف»	«ب»							
۱) نوشته‌هایی که حاصل دیده‌ها و شنیده‌ها هستند.	تحقیقی							
۲) نوشته‌هایی که حاصل تأملات درونی هستند.	تحلیلی تشریحی							
۱۶	همه‌ی شیوه‌های طنز بر چه پایه‌ای استوار هستند؟	۰/۵						
۱۷	چرا در نوشتن زندگی‌نامه نباید اغراق و بزرگ‌نمایی کرد؟	۰/۵						
۱۸	بیت زیر را بازگردانی کنید. «پسندی که شهری بسوزد به نار اگرچه سرایت بود بر کنار»	۰/۵						
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم							

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۶/۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره	

ردیف	سؤالات	نمره
	(پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۹	واج «گ» در کدام واژه « میانجی » نیست؟	۰/۲۵
	الف) هماهنگی ب) بچگانه پ) گرسنگان ت) پختگی	
۲۰	جمله‌ی « الهی، ترسانم از بدی خود. » به شیوه‌ی عادی نوشته شده است یا بلاغی؟	۰/۲۵
۲۱	واژه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.	۰/۲۵
	« در این ..... از زمان، وظیفه‌ی هر انسانی کمک به هم‌نوعان است. » (برحه - برهه)	
۲۲	کدام واژه، دوتلفظی نیست؟	۰/۲۵
	الف) مستمند ب) رایگان پ) مهربان ت) هوشمند	
۲۳	مفهوم «ان» را در هر یک از واژه‌های زیر بنویسید.	۰/۵
	الف) بهاران: ب) کوهان:	
۲۴	با توجه به جمله‌ی زیر « فرایندهای واجی » خواسته شده را بنویسید.	۰/۵
	« کاش زودتر از نیازمندان دست‌گیری کنیم. »	
	الف) کاهش: ب) ادغام:	
۲۵	در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی وجود دارد، درست هریک را بنویسید.	۱
	فرط استیصال - اوامر و نواحی - لمحّه و لحظه - طائن و ستیزه‌جو - صیادت و بزرگی - قسم مغلظه - مالیات مستقلات - حوزه‌ی عرفان.	
	(ت) دستور (۸ نمره)	
۲۶	به کوچک‌ترین واحد صوتی زبان که معنایی ندارد اما تفاوت معنایی ایجاد می‌کند، ..... می‌گویند.	۰/۲۵
۲۷	در جمله‌ی زیر چند گروه به کار رفته است؟	۰/۲۵
	« کار اخترشناسان، مشاهده‌ی اجرام آسمانی است. »	
۲۸	فعل جمله‌ی « دیروز به پژوهشگاه رفتید. » را به شکل مؤذبانه بنویسید.	۰/۲۵
۲۹	در عبارت زیر حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟	۰/۲۵
	« شکر خدا، که بارش بهاری از آلودگی هوا کاسته است. »	
۳۰	چرا در جمله‌ی زیر، نمی‌توان نهاد جدا را حذف کرد؟	۰/۲۵
	« ما، ایرانیان، همواره از مرزهای میهن اسلامی خود دفاع می‌کنیم. »	
۳۱	فعل جمله‌ی « برگ از درخت افتاد. » را گذرا کنید.	۰/۲۵
۳۲	زمان فعل مشخص شده در جمله‌ی زیر را بنویسید.	۰/۲۵
	« اصلان گاری‌اش را آورده بود کنار استخر تا با کدخدا بروند خاتون آباد. »	
	ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۱/۶/۲۳	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۱		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۳۳	در هر یک از جمله‌های زیر ساختمان فعل را مشخص کنید. الف) آل بویه، پسر خلیفه را به جای او برگماردند. ب) نیلوفر با انگشتان کوچکش، گلبرگ لطیف گل را لمس می‌کند. پ) تک و تنها با فانوس روشنش روی پشت بام طویله نشسته بود.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۴	در کدام جمله مسند به صورت «حرف اضافه و متمم» آمده است؟ الف) مریم از دوستان ما بود. ب) منوچهر از مدرسه آمده بود. پ) محسن از دوستش رنجیده بود.	۰/۲۵
۳۵	کدام یک از جمله‌های استثنایی زیر دوجزئی است؟ الف) شب خوش ب) زندگی یعنی عقیده پ) به امید دیدار	۰/۲۵
۳۶	جمع مکسر واژه‌ی «قلعه» را بنویسید.	۰/۲۵
۳۷	در جمله‌ی «مهارت زهرا در تدریس، از افتخارات اوست.» کدام واژه متمم اسم است؟	۰/۲۵
۳۸	واژه‌ی «خداشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی سه جزئی با ..... است. الف) مفعول ب) مسند پ) متمم	۰/۲۵
۳۹	در واژه‌ی «دانشگاه» چند «وند» به کار رفته است؟	۰/۲۵
۴۰	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «دکتر سنگری، مؤلف کتاب، در عرصه‌ی ادبیات ایران و سخنوری، ممتاز است. نوشته‌های این استاد، بسیار خواندنی است.» الف) کدام واژه «معطوف» است؟ ب) کدام واژه «شاخص» است؟ پ) کدام واژه «صفت مضاف‌الیه» است؟ ت) واژه‌ی «ایران» چه نقشی دارد؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۴۱	هسته‌ی گروه‌های زیر را بنویسید. الف) این ابزارهای گوناگون: ب) نمی‌روند:	۰/۵
۴۲	ساخت واژه‌ی «پوشش» را در الگوی «..... + ش ← .....» قرار دهید.	۰/۵
۴۳	با توجه به جمله‌ی زیر موارد خواسته‌شده را بنویسید. «نخست‌وزیر با دیدن سراسر پالایشگاه به گفت‌وگوی محرمانه‌ای با خلبان هواپیما پرداخت.» الف) یک واژه‌ی ساده: ب) یک واژه‌ی مشتق: پ) یک واژه‌ی مرکب: ت) یک واژه‌ی مشتق - مرکب:	۱
۴۴	نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید. «پرچم علم و دانش را برافرازیم.»	۱
	«در بهار جوانی گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»	جمع نمره
		۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۶ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

	با تشکر از مصححین محترم راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره نعلق می‌گیرد.	
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	الف) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) ب) قواعد معنایی (۰/۲۵) پ) قواعد نحوی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	سماجا (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	الف) از فهرست واژگان حذف شده‌است. (متروک) (۰/۲۵) ب) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵) پ) هم معنای قدیم را حفظ کرده و هم معنای جدید گرفته‌است. (۰/۲۵)	۰/۷۵
۴	محمل اندیشه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	تضاد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	الف) اشتقاق (۰/۲۵) ب) ترکیب (۰/۲۵)	۰/۵
۷	صامت + مصوت + صامت (۰/۲۵) ، صامت + مصوت (۰/۲۵)	۰/۵
۸	ب) (به نام خداوند ...) (۰/۲۵) زیرا شاعر دو ساخت وزن و قافیه را بر ساخت‌هایی آوایی فارسی افزوده‌است. زیرا شاعر از آرایه‌های ادبی استفاده نکرده‌است. (۰/۵)	۰/۷۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۹	الف) تشبیه (۰/۲۵) ب) تشخیص (استعاره) (۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	احصاء العلوم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	ب) موضوعی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	ت) الفهرست (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	الف) وکالت‌نامه (۰/۲۵) ب) صورت‌جلسه (۰/۲۵) پ) حقوقی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۴	الف) بازرسان (۰/۲۵) سازمان سنجش، نتیجه‌ی گزارش‌های (۰/۲۵) خود را اعلام کردند. ب) کاهش بارندگی (۰/۲۵) در پارسال (سال گذشته)، باعث کمبود منابع آب‌های زیرزمینی شده‌است.	۱
۱۵	۱) تشریحی (۰/۲۵) ۲) تحلیلی (۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	برهم‌زدن عادت‌ها (۰/۵)	۰/۵
۱۷	زیرا نویسنده را از واقعیت دور می‌سازد. (از جنبه‌ی تاریخی زندگی نامه می‌کاهد.) (۰/۵)	۰/۵
۱۸	آیا راضی هستی شهری بسوزد اما به خانه‌ی تو آسیبی نرسد؟ (۰/۵)	۰/۵
	پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۹	الف) هماهنگی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	شیوه‌ی بلاغی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	بُرّه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	ت) هوشمند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	الف) زمان یا هنگام (۰/۲۵) ب) شباهت (۰/۲۵)	۰/۵
۲۴	الف) دست‌گیری (۰/۲۵) ب) زودتر (۰/۲۵)	۰/۵
۲۵	اوامر و نواهی (۰/۲۵) ؛ طاعن و ستیزه‌جو (۰/۲۵) ؛ سیادت و بزرگی (۰/۲۵) ؛ مالیات مستغلات (۰/۲۵)	۱
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۱ / ۶ / ۲۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریور ماه سال ۱۳۹۱	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ت) دستور (۸ نمره)	
۲۶	واج (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	سه گروه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۸	تشریف بردید. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۹	قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۰	زیرا نهاد جدا بدل دارد. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	انداخت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	مضارع التزامی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۳	الف) پیشوندی (۰/۲۵) ب) مرکب (۰/۲۵) پ) ساده (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۴	الف) (مریم از دوستان ما بود). (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۵	الف) شب خوش (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۶	قلاع (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۷	تدریس (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۸	الف) (مفعول) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۹	دو «وند» (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴۰	الف) سخنوری (۰/۲۵) ب) دکتر (۰/۲۵) پ) این (۰/۲۵) ت) مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۰/۲۵)	۱
۴۱	الف) ابزار (۰/۲۵) ب) رو (۰/۲۵)	۰/۵
۴۲	بن مضارع (۰/۲۵) + (- ش) ← اسم (۰/۲۵)	۰/۵
۴۳	الف) خلبان (۰/۲۵) ب) دیدن، پالایشگاه، محرمانه‌ای (محرمانه) (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵) پ) نخست‌وزیر، هوایما (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵) ت) سراسر، گفت‌وگو (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	۱
۴۴	<p style="text-align: center;">جمله</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>گزاره</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>فعل</p> <p>برافرازیم</p> <p>(۰/۲۵)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>مفعول</p> <p>پرچم علم و دانش (پرچم) را</p> <p>(۰/۲۵)</p> </div> </div> </div> <div style="text-align: center;"> <p>نهاد</p> <p>[ما] (-)</p> <p>(۰/۲۵)</p> </div> </div> <p style="text-align: right;">رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)</p>	۱
۲۰	جمع نمره «خدا قوت»	